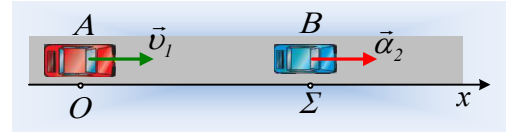

Η ελάχιστη απόσταση δύο αυτοκινήτων

Σε ευθύγραμμο δρόμο κινείται με σταθερή ταχύτητα $v_1=10\text{m/s}$ ένα αυτοκίνητο. Σε μια στιγμή περνά από ένα σημείο O , απέχοντας απόσταση $d_0=80\text{m}$, από ένα δεύτερο αυτοκίνητο B , το οποίο την στιγμή αυτή ξεκινά την κίνησή του με σταθερή επιτάχυνση $a_2=1\text{m/s}^2$, όπως δείχνεται στο σχήμα. Λαμβάνουμε τη στιγμή αυτή ως $t_0=0$ και το σημείο O ως αρχή ενός προσανατολισμένου άξονα x , με την προς τα δεξιά κατεύθυνση ως θετική.

- i) Ποιες οι θέσεις των δύο αυτοκινήτων τη στιγμή $t_0=0$;
- ii) Να γράψετε την εξίσωση κίνησης του A αυτοκινήτου και να υπολογίσετε τη θέση του τη στιγμή $t_1=4\text{s}$.
- iii) Ποια η αντίστοιχη εξίσωση κίνησης ($x-t$) για το B αυτοκίνητο; Να προσδιορίσετε τη θέση και την ταχύτητά του την στιγμή $t_1=4\text{s}$. Πόση είναι η απόσταση μεταξύ των αυτοκινήτων τη στιγμή αυτή;
- iv) Να βρείτε την ταχύτητα του B αυτοκινήτου, καθώς και την απόσταση των δύο οχημάτων τη στιγμή $t_2=10\text{s}$.
- v) Κάποιος υποστηρίζει την άποψη ότι η απόσταση μεταξύ των δύο αυτοκινήτων είναι ελάχιστη τη στιγμή t_2 . Να εξετάσετε την ορθότητα ή μη της άποψης αυτής. Για έλεγχο, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και κάποια άλλη χρονική στιγμή.

Απάντηση:

- i) Αφού πήραμε το σημείο O ως αρχή του άξονα x , οι αρχικές θέσεις (για $t_0=0$) των δύο αυτοκινήτων είναι:

$$x_{0A}=0 \text{ m και } x_{0B}=80\text{m}$$

- ii) Το A όχημα εκτελεί ευθύγραμμη ομαλή κίνηση, οπότε η εξίσωση κίνησής του είναι:

$$\Delta x_A = v_1 \cdot \Delta t \rightarrow x_A - x_{0A} = v_1(t - t_0)$$

Αλλά $x_{0A}=0$ και $t_0=0$, οπότε καταλήγουμε στην «γνωστή» εξίσωση:

$$x_A = v_1 t = 10t \text{ (S.I.) (1)}$$

Οπότε τη στιγμή t_1 το αυτοκίνητο βρίσκεται στη θέση:

$$x_{1A} = v_1 t_1 = 10 \cdot 4\text{m} = 40\text{m}$$

- iii) Το B αυτοκίνητο εκτελεί ευθύγραμμη ομαλά μεταβαλλόμενη (επιταχυνόμενη) κίνηση, οπότε:

$$\Delta x_B = \frac{1}{2} a_2 (\Delta t)^2 \rightarrow x_B - x_{0B} = \frac{1}{2} a_2 (t - t_0)^2$$

Αλλά $x_{0B}=80\text{m}$ και $t_0=0$, οπότε καταλήγουμε στην εξίσωση:

$$x_B = 80 + \frac{1}{2} 1 \cdot t^2 = 80 + \frac{1}{2} t^2 \text{ (S.I.) (2)}$$

Έτσι τη στιγμή t_1 βρίσκεται στη θέση:

$$x_{1B} = 80\text{m} + \frac{1}{2} 4^2 \text{m} = 88\text{m}$$

Ενώ έχει ταχύτητα:

$$v_{1B} = a_2 t = 1 \cdot 4 \text{ m/s} = 4 \text{ m/s}$$

Εξάλλου η απόσταση των δύο αυτοκινήτων τη στιγμή αυτή είναι:

$$d_1 = x_{1B} - x_{1A} = 88 \text{ m} - 40 \text{ m} = 44 \text{ m}$$

Με το Β αυτοκίνητο να προηγείται.

iv) Τη στιγμή $t_2 = 10 \text{ s}$ το Β αυτοκίνητο έχει ταχύτητα:

$$v_{2B} = a_2 t_2 = 1 \cdot 10 \text{ m/s} = 10 \text{ m/s}$$

Έχει δηλαδή ίση ταχύτητα με το Α αυτοκίνητο. Την ίδια στιγμή οι θέσεις των αυτοκινήτων είναι:

$$x_{2A} = v_1 t_2 = 10 \cdot t_2 = 10 \cdot 10 \text{ m} = 100 \text{ m}$$

$$x_{2B} = 80 + \frac{1}{2} t^2 = 80 \text{ m} + \frac{1}{2} 10^2 \text{ m} = 130 \text{ m}$$

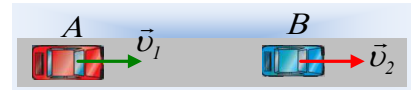
Αλλά τότε η αντίστοιχη απόσταση μεταξύ τους είναι:

$$d_2 = x_{2B} - x_{2A} = 130 \text{ m} - 100 \text{ m} = 30 \text{ m}$$

v) Η πρόταση είναι σωστή. Με βάση το προηγούμενο ερώτημα, μέχρι τη στιγμή $t_2 = 10 \text{ s}$, το Α αυτοκίνητο έχει μεγαλύτερη ταχύτητα από το Β. Αυτό σημαίνει ότι το Α αυτοκίνητο πλησιάζει το Β και η μεταξύ τους απόσταση μειώνεται. Τη στιγμή t_2 οι ταχύτητες εξισώνονται. Από κει και πέρα, το Β συνεχίζει να επιταχύνεται, αυξάνοντας την ταχύτητά του, οπότε αρχίζει να απομακρύνεται από το Α. Συνεπώς η ελάχιστη απόσταση μεταξύ τους είναι τη στιγμή t_2 που έχουν ίσες ταχύτητες. Παραπάνω την υπολογίσαμε ίση με $d_2 = 30 \text{ m}$. Ας το ελέγξουμε για μια στιγμή $t_3 > t_2$, έστω τη στιγμή $t_3 = 12 \text{ s}$. Η αντίστοιχη απόσταση θα είναι:

$$d_3 = x_{3B} - x_{3A} = 80 + \frac{1}{2} t^2 - 10t = (80 + \frac{1}{2} \cdot 12^2 - 10 \cdot 12) \text{ m} = 32 \text{ m}$$

Επιβεβαιώνεται δηλαδή ότι η μεταξύ τους απόσταση αυξήθηκε στα 2 s (τελευταία) από τα 30 m στα 32 m.

dmargaris@gmail.com